Dit document is gedownload door () op August 25, 2025.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

THUISOPDRACHT DIGI-DOENER!

Nepnieuws?!

WEETJE: In de zeventiende eeuw werd er al veel nepnieuws verspreid. Tijdens de Engelse Burgeroorlog (1642-1651) publiceerden news books, een voorloper van de moderne krant, expres allerlei nepnieuws om het conflict te beïnvloeden.

Je hebt vast wel eens gehoord van nepnieuws, ook wel 'fake news'. Maar wat is dat nou precies? En hoe kun je het herkennen? Tijdens deze thuisopdracht ga je hiermee aan de slag. Om vervolgens ook zelf (nep)nieuws te maken!

OPDRACHT 1 – Quiz: wat is nep en wat is echt?

Start met het beantwoorden van deze 13 vragen in de quiz:
https://www.volkskrant.nl/kijkverder/2016/nepnieuws/
Hoeveel had jij er goed?
Het is een behoorlijke klus om alle berichten die binnenkomen bij redacties van kranten, nieuwsprogramma's en websites te controleren. Dit wordt gedaan door journalisten en factcheckers (=feitencontroleurs). Zij proberen te achterhalen of het bericht klopt voordat het in de krant of op het journaal wordt gepubliceerd. Dat moet natuurlijk wel zo snel mogelijk gebeuren, anders is het geen nieuws meer! Om nieuwsberichten zo snel mogelijk aan de mensen door te kunnen geven, glipt er wel eens een nepbericht tussendoor...

OPDRACHT 2 – Clickbaits, lekker overdrijven!

Een ander bekend verschijnsel, zijn clickbaits oftewel 'klikaas'. Dit zijn links met een sensationele titel die er voor zorgt dat jij heel nieuwsgierig wordt. En waardoor jij er snel op wilt klikken. Als je dat doet, is hun doel bereikt: je bezoekt de site waardoor de eigenaar van die site reclame-inkomsten ontvangt. Dit is ook een soort nepnieuws. Een paar voorbeelden zijn:
"Wow, dit meisje van 15 verdient miljoenen met haar mobiel! Hoe ze dit doet zal je verbazen!"
"Dit is bizar! Deze man is 20 kg afgevallen, zonder moeite! Zijn methode is verbluffend!"
"Wat je hier ziet is onmogelijk! Deze vrouw vindt een koffer met geld. Wat er daarna gebeurt geloof je niet!"

Kies een van de onderwerpen hieronder en maak er een echte clickbait van. Let in de titel op uitroeptekens, overdrijf en maak het sensationeel!

- Maak in 10 stappen je laptop sneller.
- 5 tips bij het maken van een werkstuk.
- Hoe verzorg je je goudvis het beste?

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2019 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Liesbeth Mol.

Dit document is gedownload door () op August 25, 2025.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

OPDRACHT 3 – Hoe herken je nepnieuws?

Kijk en luister goed naar het volgende filmpje: https://schooltv.nl/video/zapp-skills-hoe-herken-je-nepnieuws/#q=%22nepnieuws%22

Wat moet je goed controleren als je wilt weten of je met nepnieuws te maken hebt?

Vul de woorden in:

WEETJE:
Aan de opleiding Journalistiek en Nieuwe Media aan de Universiteit Leiden krijgen studenten les in het herkennen van nepnieuws. Zo kunnen ze voortaan zelf nepnieuws ontmaskeren. Echt waar!

TIPS

- **Kies geen gebeurtenissen van pas geleden, de meeste mensen weten dan nog dat het gebeurd is.**
- **Kies iets dat best spectaculair is en onwaarschijnlijk klinkt maar wel echt gebeurd is.**

OPDRACHT 4A – Maak je eigen (nep)nieuws digitaal

Volg de stappen in dit stappenplan en maak je eigen (nep)nieuws!

Stap 1:
Ga naar thefakenewsgenerator.com (klik eventuele reclame pop-ups weg!)

Stap 2:
Maak hier een echt gebeurd nieuwsbericht. Maak gebruik van echte nieuwssites zoals die van de NOS of van het Jeugdjournaal. Hoe moeilijker het te raden is of het echt of nep is, des te beter!

Stap 3:
Kies een passende foto bij het bericht.

Stap 4:
Klaar met het bericht? Maak een schermafbeelding van het scherm (op elk apparaat moet dat weer anders, als je het niet weet dan zoek je het op Google even op.

Stap 5:
Ga naar Word of een ander programma waar je de afbeelding in kunt zetten.

Stap 6:
Zoek de schermafbeelding die je gemaakt hebt op in je bestanden en zet die in je Word bestand.

Stap 7:
Nu moet je de afbeelding nog bijsnijden. Dat doe je door op je afbeelding te klikken en vervolgens op de knop "bijsnijden". Je afbeelding krijgt nu zwarte hoekjes en randjes, als je daarmee sleept kan je de afbeelding bijsnijden.
Herhaal nu stap 1 t/m 7 maar nu maak je een nep bericht. Zorg ervoor dat het moeilijk te raden is of het echt of nep is.

Stap 8:
Sla je pagina op met de twee nieuwsberichten en vraag aan je huisgenoten, of online aan je klasgenoten, of ze kunnen raden welk bericht nep is en welk bericht echt!

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2019 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Liesbeth Mol.

Dit document is gedownload door () op August 25, 2025.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

OPDRACHT 4B – Maak je eigen (nep)nieuws op papier

Hoe zou jouw (nep)nieuws er uitzien op een nieuwswebsite? Maak hier twee (nep)nieuwsberichten met een plaatje erbij.

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2019 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Liesbeth Mol.

Dit document is gedownload door () op August 25, 2025.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2019 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Liesbeth Mol.